

**EFFECTS OF THE MOTHER'S INFANT MASSAGE WITH AN
INTERACTION PROGRAM ON MATERNAL-INFANT
ATTACHMENT, GROWTH AND DEVELOPMENT OF
INFANTS BORN TO HIV-POSITIVE MOTHERS**

SUPAWADEE TUBGLAM

อธิปัทมาภรณ์

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
(PEDIATRIC NURSING)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2001

ISBN 974-04-0313-1

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH

595940

01

3

4036686 RAPN/M : MAJOR:PEDIATRIC NURSING; M.N.S.(PEDIATRIC NURSING)

KEYWORDS : MATERNAL- INFANT ATTACHMENT/ GROWTH/ DEVELOPMENT/HIV

SUPAWADEE TUBGLAM: THE EFFECTS OF MOTHER'S INFANT MASSAGE WITH AN INTERACTION PROGRAM ON MATERNAL-INFANT ATTACHMENT, AND GROWTH AND DEVELOPMENT OF INFANTS BORN TO HIV-POSITIVE MOTHERS. THESIS ADVISORS: WILAI LEESUWAN, M.Ed.; JARIYA WITTAYASOOPORN, D.N.S.; NAIPHINICH KOTCHABHAKDI, Ph.D., 151 p. ISBN 974-04-0313-1

The purpose of this quasi-experimental research was to determine the effects of mother's infant massage with an interaction program on maternal-infant attachment, and growth and development of infants born to HIV-positive mothers. Orem's theory and the maternal-infant attachment theory were used as the conceptual framework for this study. Purposive sampling was composed of 60 pairs of the HIV-positive mothers and their infants admitted to the postpartum units and neonatal care units at Chulalongkorn and Rajavithi hospitals during June-November 1999. They were divided into two groups, control (n=30 pairs) and experimental (n=30 pairs). Both groups received the usual nursing care, but the mothers in the experimental group participated in the mother's infant massage with an interaction program. The HIV-positive mothers were to give their infants a massage with interaction twice a day for fifteen minutes, or once a day if twice was not possible, for 4-5 weeks after delivery. They also received follow-up telephone calls at home once a week from the researcher. Instruments used were personal data forms of the HIV-positive mothers and their infants, a maternal-infant attachment questionnaire, and the Brazelton Neonatal Behavior Assessment Scale (NBAS) which was used for evaluation of the development of infants. Data analysis were analyzed using SPSS/FW.

The results of this study revealed that, the mean maternal-infant attachment scores in the experimental group after receiving usual nursing care and the mother's infant massage with an interaction program was significantly higher than the control group ($p < .001$), and the increase in growth rate (body weight and height) of the infants in the experimental group was significantly higher than the control group ($p < .05$). The rate of increase in head circumference of the infants in the experimental group was higher than the control group, but it was not a significant statistical difference at level .05. The development of the infants in the experimental group was significantly more advanced than the control group, particularly habituation ($p < .01$), social interaction ($p < .001$), state regulation ($p < .001$), and supplementary items such as quality of alertness and examiner's emotional response ($p < .001$).

This program should be provided regularly to HIV-positive mothers to improve maternal-infant attachment and to enhance the growth and development of their infants.

4036686 RAPN/M: สาขาวิชา: การพยาบาลเด็ก; พย.ม.(การพยาบาลเด็ก)

สุภาวดี ทับกล้า :ผลของโปรแกรมการพัฒนาความสามารถของมารดาในการ นวดสัมผัส ร่วมกับ การมีปฏิสัมพันธ์กับทารก ต่อความรักใคร่ผูกพันระหว่างมารดา-ทารก การเจริญเติบโต และพัฒนาการของทารกที่เกิดจากมารดาติดเชื้อไวรัสเอดส์ (THE EFFECTS OF MOTHER'S INFANT MASSAGE WITH AN INTERACTION PROGRAM ON MATERNAL-INFANT ATTACHMENT, AND GROWTH AND DEVELOPMENT OF INFANTS BORN TO HIV-POSITIVE MOTHERS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: วิไล ลีสุวรรณ, M.Ed. (การบริหาร การพยาบาล), จริยา วิทยสุกร, D.N.S. (พยาบาล), นัยพินิจ กษภักดี, Ph.D. 151หน้า. ISBN 974-04-0313-1

การศึกษาทดลองนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการพัฒนาความสามารถของมารดา ในการนวดสัมผัสร่วมกับการมีปฏิสัมพันธ์กับทารก ต่อความรักใคร่ผูกพันระหว่างมารดา-ทารก การเจริญเติบโต และพัฒนาการของทารกที่เกิดจากมารดาติดเชื้อไวรัสเอดส์ โดยใช้กรอบทฤษฎี การพยาบาลของโอเร็ม และ ทฤษฎีความรักใคร่ผูกพัน เลือกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง คือ มารดาติดเชื้อไวรัสเอดส์ และบุตรที่คลอดครบ กำหนด ณ ดึกหลังคลอด และ แรกเกิด โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลราชวิถี ระหว่าง เดือน มิถุนายน-พฤศจิกายน พ.ศ.2542 จำนวน 60 คู่ แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 30คู่ ทั้งสอง กลุ่มได้รับการพยาบาลตามปกติ กลุ่มทดลองเข้าร่วมใน โปรแกรมพัฒนาความสามารถของมารดาในการนวด สัมผัสร่วมกับการมีปฏิสัมพันธ์กับทารก และเมื่อกลับไปอยู่บ้าน มารดาจะนวดสัมผัสทารกวันละ 2 ครั้ง (อย่าง น้อย วันละ 1 ครั้ง) ครั้งละ 15 นาที และได้รับการติดตาม กระตุ้นให้มารดานวดสัมผัสทารกตามโปรแกรมอย่าง ต่อเนื่อง โดยผู้วิจัยทางโทรศัพท์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง จนกระทั่งกลับมาตรวจตามนัด เมื่อ 4-5 สัปดาห์หลังคลอด เก็บข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของมารดาและทารก แบบวัดความรักใคร่ผูกพันระหว่างมารดาและ ทารก แบบประเมินพฤติกรรมทารกแรกเกิดของบราเซลตัน (NBAS) วิเคราะห์ข้อมูลด้วย โปรแกรม SPSS/FW

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนความรักใคร่ผูกพันระหว่างมารดาและทารก หลังเข้าร่วม โปรแกรมพัฒนาความสามารถของมารดาในการนวดสัมผัสร่วมกับการมีปฏิสัมพันธ์กับทารก สูงกว่า กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$), ทารกในกลุ่มทดลองเมื่อ 4-5 สัปดาห์หลังคลอด มีอัตราเพิ่มของการเจริญเติบโต ในด้านน้ำหนักและส่วนสูง มากกว่า กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และ ทารกกลุ่มทดลอง มีอัตราการเพิ่มของเส้นรอบวงศีรษะ สูงกว่า กลุ่มควบคุม อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$), ทารกกลุ่มทดลอง มีพัฒนาการ สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะ พฤติกรรมการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น (Habituation)($p < .01$), ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม (Social Interaction)($p < .001$), ด้านมอเตอร์ (motor system) ($p < .01$), ด้านการปรับตัว(State regulation) ($p < .001$) และความสามารถของทารกที่แสดงออกทางพฤติกรรม (Supplementary items) ($p < .001$)

ดังนั้น จึงควรนำโปรแกรมนี้ใช้ในการพยาบาลมารดาที่ติดเชื้อไวรัสเอดส์และทารก เนื่องจาก สามารถ ส่งเสริมความรักใคร่ผูกพันระหว่างมารดาและทารก อีกทั้งยังส่งเสริมการเจริญเติบโตและพัฒนาการของทารก